

Aile ve akrabalık konularındaki sosyal medya paylaşımları üzerine bir değerlendirme

An assessment on social media shares about family and kinship

Hilal Yakut İpekoğlu¹

Received Date: 01 / 01 / 2015

Accepted Date: 01 / 02 / 2015

Öz

Bilgi teknolojilerinin artan kullanımı, günümüzde pek çok bilginin sanal iletişim araçları yardımıyla aktarılmasına neden olmaktadır. İnternet kullanıcıları; forumlar, bloglar, gruplar, sözlükler gibi çeşitli paylaşım siteleri aracılığı, bir başka ifade ile sosyal medya aracılığı ile belirli konular hakkındaki fikirlerini, düşüncelerini, davranış modellerini diğer kullanıcılar ile paylaşmaktadır. Bu iletişim araçları sayesinde bilgi yanı sıra kültürel anlamda da pek çok yeniliğin, yeni fikirlerin, yeni düşünce biçimlerinin, yeni alışkanlıkların geliştiği görülmektedir. Kültürel olgular zaman içerisinde çeşitli etkilerle değişime açık, yaşayan olgulardır. İletişimin sosyal medya aracılığıyla artan hızı sayesinde günümüz nesli aileleri, akrabaları, arkadaşları ve yakın çevreleri yoluyla edinebilecekleri kültürel uyarlanmalarını artık çok kültürlü ve çok uluslu bir ortamdan edinmektedirler. Bireyler artık çok uzak mesafelerdeki bireylerden, toplumlardan, kültürlerden etkilenmekte, bazen kendi kültürel öğretileri ile çelişkilere düşmekte ama sonucunda kendi öz değerleri ile birlikte bir senteze ulaşmaktadır. Bu çalışma, sosyal medya paylaşımlarındaki aile ve akrabalık olgularına günümüz bakış açısını ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu amaçla çalışmada, Ekşi Sözlük web sitesinde aile ve akrabalık konuları üzerine yapılan paylaşımlar incelenmiştir. İçerik analizi yöntemi kullanılarak Ekşi Sözlük yazarlarının aile ve akrabalık başlıkları altındaki paylaşımları sınıflandırılmış, bu kavramlara yükledikleri anlamlar değerlendirilmiştir.

Anahtar sözcükler: Aile, akrabalık, kültürel değişim, içerik analizi, sosyal medya.

Abstract

Today, the increasing use of information technology causes information to be transferred by the way of virtual communication tools. Internet users share our ideas, opinion, and demeanor with other users via social media for examples, forums, blogs, internet groups, internet dictionary, etc. It seems to develop the many innovations, new ideas, new thinking, new habits through this information tools not only informs but also cultural sense. Cultural phenomena are open to change which are living phenomena in time. The present generation have ability of cultural adaptation by means of the environment which is multicultural and multinational, when they should have gained this ability by their family and kinship. Today, the internet and especially social media users have influenced other cultures and societies. The aim of this study is to find out the social media users' perspectives of family and kinship cases. For his aim, the shares which are made on the issues of family and kinship have been examined in the Ekşi Sözlük website. It has been classified the shares of the Ekşi Sözlük author about family and kinship concepts by using the content analysis method and has been evaluated meanings which are attributed on these concepts.

Keywords: Family, kinship, culture change, content analysis, social media

1. Giriş

Aile genelde toplumun temeli, yapı taşı olarak tanımlanır. Toplumun en küçük birimi olması dolayısı ile bu tanıma hak eden aile kavramının, toplumsal anlamdaki yeri ve işlevleri oldukça önemlidir. Ailenin yapısı tarihi ve toplumsal süreçlerin bir sonucudur (Haviland ve ark., 2008).

¹ Assist. Prof. Dr. Süleyman Demirel University, Faculty of Arts and Science, Department of Anthropology, ISPARTA/TURKEY. hilalyakut@sdu.edu.tr

Dolayısı ile aslında içinde bulunduğu toplumun gelişim ve değişim sürecinin bir yansımasıdır. Akrabalık ise öncelikle kan bağı ve daha sonra evlilik yoluyla edinilen geniş ve kapsamlı bir toplumsal ilişkiler sistemidir. İnsanın toplumsal bir varlık olarak yaşamaya başlamasından bu zamana kadar akrabalık ilişkileri evrensel bir öneme sahiptir (Emiroğlu ve Aydın, 2009). Her insanın bir şekilde sahip olduğu bu kavramların antropoloji bilimi içerisindeki yeri ise çok daha önemlidir. İnsanın aidiyet, güven, sevgi duygularını, kültürel davranış kalıplarını, toplumdaki yerini ve statüsünü belirleyen aile ve akrabalık olgularıdır. Çocuk, herhangi bir seçim şansı olmaksızın sahip olduğu bir ebeveyn grubu içerisinde eğitilir, içinde doğduğu toplumun kural ve sınırlarını, kültürel değerlerini öğrenir. Toplumsal yaşama bu şekilde uyum sağlayan çocukların gelecekte de kendileri gibi çocuklar yetiştirmeleri beklenir. Akrabalık ilişkileri çocuğu var olan toplumsal düzene hazırlar. Hazırlık sürecinde toplumsal kural ve sınırlar, soy ve evlilik yolu ile edinilmiş bireylerce uygulanır, çocuk akraba bireyler arasında büyürken bu kural ve sınırları içinde yaşayarak öğrenir. Bunun yanı sıra çeşitli yaşam ve geçim biçimlerine göre bireye, sonraki nesillere aktarması için bir statü ve mülkiyet hakkı kazandırır.

İnsana dair her olgu zamanla değişime açıktır. İnsanların yaşadıkları çevresel koşullar, yaşam ve geçim biçimleri, farklı kültürlerle ilişki durumları, göç, inançla ilgili değişimler gibi pek çok etken bu olguları değiştirir, dönüştürür. Bilgi teknolojilerinin gelişimi günümüzde bu değişimin hızının artmasına neden olmaktadır. Son 10 yıldır geçmişten günümüze yükselen bir ivme ile kültürler arası temas, bireylerin kendi yaşam biçimleri ile toplumun öngördüğü yaşam biçimleri arasındaki mesafeyi açmaya başlamıştır. Bu mesafeyi korumanın en önemli unsuru olan aile ve akrabalık olgularının 10 yıl öncekinden çok daha farklı bir durumda oldukları görülmekte ve toplumun başka kurumlarına olan etkileri hissedilmektedir.

Bugün, internet ve ona bağlı gelişen sosyal medya kanallarını takip eden ve aktif kullanıcı olan pek çok insan bulunmaktadır. İlk gelişmeye başladığı dönemin aksine günümüzde farklı yaş, cinsiyet, eğitim ve gelir seviyesine sahip insanın oldukça farklı sosyal medya oluşumlarından bilgi edindiği, bu kanallar aracılığı ile fikirlerini, bilgi ve tecrübelerini paylaştığı gözlenmektedir.

Fikirlerin ve bilgi birikimlerinin paylaşıldığı sosyal medya oluşumlarından biri de Ekşi Sözlük'tür. Katılımcı sözlük olarak tanımlanan bu web sitesi, her türlü konu ve kavram konusunda yazarların yorumlarını içermektedir. Bir başka ifade ile yazarların kendilerini ifade ettikleri bir platformdur. 1999 yılında kurulan ve 50 bin yazarın fikirlerini paylaştığı site, Türkiye'nin en çok ziyaret edilen 3. Sitesi olma özelliğini taşımaktadır ve her ay 21 milyon insan tarafından bu site ziyaret edilmektedir (Cinmen, 2015).

Bu çalışmada aile ve akrabalık konularındaki sosyal medya paylaşımları antropolojik bir bakış açısıyla değerlendirilmiştir. Geniş kullanım ağı ile çok sayıda yazarın fikirlerini çok geniş bir insan kitlesine ulaştırması nedeniyle çalışma Ekşi Sözlük örnekleme üzerinden gerçekleştirilmiştir. Ekşi sözlükte aile ve akrabalık konuları üzerine yapılan yorumlar analiz edilerek, günümüzde bu kavramlara yüklenen anlamlar ve bireylerin bu konular üzerindeki genel kanıları belirlenmeye çalışılmıştır.

2. Yöntem

Aile ve akrabalık kavramları üzerine yapılmış sosyal medya paylaşımlarının değerlendirdiği bu çalışmanın veri toplama yöntemi içerik analizidir. Smith'e göre (1975) içerik analizi, var olan verilerin özetlenmesi, standartlaştırılması ve karşılaştırılmasıdır. Aziz'e göre ise (2010) bu yöntem, yazılı ya da görüntülü verinin sistematik analizidir. Bu çalışmada içerik analizinin niceliksel

yaklaşımı yanı sıra bir antropolog gözüyle yapılması dolayısıyla niteliksel verilere de ağırlık verilmiştir. Altheide'nin (1987) etnografik içerik analizi olarak değerlendirdiği yöntem ile sözel verilerin, ifade biçimlerinin, cümleler içerisindeki asıl vurguların ortaya çıkarılmasına çalışılmıştır. Veriler analiz edilirken, içerik analizinin güvenilirliğini etkilemeyecek biçimde açık, net, herkesin aynı yorumu çıkarabileceği ifadeler değerlendirmeye alınmıştır.

Çalışmanın evreni sosyal medyadır, örnekleme ise kullanım ve ulaştığı kitle yoğunluğu açısından Ekşi Sözlük olarak belirlenmiştir. Ekşi Sözlük'te aile başlığı altında yapılmış 535 yorumdan 329'u, akrabalık başlığı altında yapılmış 181 yorumdan 121'i değerlendirmeye alınmıştır. Yorumlar içinden göze çarpan, okuduğunda herkesin aynı kaniya varabileceği kategoriler sıralanmıştır. Bu kategorilerin başlıklar atındaki ve yıllar içerisindeki sıklıkları belirlenmiştir. Aile başlığı altındaki yorumlar 2001-2015 yılları arasında değişen yorum sayılarına sahiptir. Akrabalık başlığı altındaki yorumlar ise 2000 ve 2004-2015 yılları arasında yapılmış yorumlardan oluşmaktadır.

3. Bulgular

Ekşi Sözlük'te aile ve akrabalık üzerine yazılmış olan yorumlar incelendiğinde bireylerin kendi fikirlerini, şahsi düşüncelerini yansıtan yorumlar yanında düşünürlerden, araştırmacılardan ve bilim adamlarından alıntılara yer verildiği, konu ile ilgili linkler paylaşıldığı ya da yorum yazılmak üzere yeni konu başlıkları açıldığı görülmüştür. Araştırmanın amacına ve içerik analizinin sistematiğine uymayan, sözlük yazarlarının kendi düşüncelerini yansıtan yazıları dışındaki yorumlara bu çalışmada yer verilmemiştir. Yine içerik analizine uygun olarak herkesçe aynı biçimde yorumlanabilecek, kategorik olarak sınıflandırılacak yorumlar dikkate alınmıştır. Bu nedenle aile kavramı üzerine yapılan toplamda 535 yorumdan sadece 329'u, akrabalık üzerine yapılan 181 yorumdan ise 121'i değerlendirmeye alınmıştır.

Aile ve akrabalık üzerine yapılan yorum sayılarında yıllara göre farklılık gösterdiği ama genel bir ifade ile geçmişten günümüze yapılan yorumların arttığı söylenebilir. Bu durumun sitenin kullanıcı sayısındaki ve sosyal medyanın kullanımındaki artışla açıklanması mümkündür.

Değerlendirmeye alınan yorumların aile kavramı üzerine yapılanların çoğunlukla olumlu yorumlardan oluştuğu bunun aksine akrabalık üzerine yapılan yorumların genelde olumsuz ifadelerle tanımlandığı görülmüştür. Aile ile ilgili yapılan 329 yorumun %75'i olumlu yorumlardan oluşurken, %25'i olumsuzdur. Akrabalıkta ise 121 yorumun %91'i olumsuz, %9'u olumlu yorumlardan oluşmaktadır. Yazarların aile kavramından kasıtlarının genelde çekirdek aile olarak tanımlanan anne, baba ve çocuklardan oluşan temel yapı olduğu, bazı durumlarda annesiz, baba-sız ya da çocuksuz da olabileceği belirtilmektedir. Az sayıda bireyin ebeveynleri ile birlikte oluşturduğu aileden çok kendi eşleri ve çocuklarından oluşan aileyi tanımladıkları görülmüştür. Akrabalık olgusunda ise akraba kavramının daha çok geniş aile içerisinde tanımlanan hala, dayı, amca, teyze, onların çocukları ve bu bireylerin evlilik yoluyla edindikleri akrabaları kast edilmektedir.

Aile başlığı altındaki yorumlarda en çok vurgulanan olumlu kategorilerin koşulsuz ve karşılıksız sevgi, güven, destek, aidiyet (koşulsuz kabul görülmeye), eğitim, huzur, paylaşım, özlem ve samimiyet (kendin gibi olabilme) olduğu görülmüştür. Yazarlar, genel olarak aile kavramı ile ilgili yorumlarında koşulsuz ve karşılıksız sevgiyi vurgulamaktadırlar. Değerlendirmeye alınan yorumların yaklaşık %24'ünde bu durum görülmektedir. Sevgiyi takip eden diğer kategorinin %17 ile güven, %9'u ile de destek olduğu görülmüştür. Yazarların çoğunda bu üç kategorinin bir

şekilde ifade edildiği gözlenmiştir. Yaklaşık %6 oranını paylaşan diğer kategoriler sırasıyla ait olma/kendini bir yere ait hissetme vurgusu, ilk eğitimin alındığı yer vurgusu, huzur ve paylaşım vurguları olmuştur. Yazarlar aile kurumu içerisinde kendilerini bir yere ait hissettiklerini, bu önemli duygunun aile bağları ve sıcaklığı ile pekiştiğini, ilk eğitimin aile içerisinde alındığını, aileleri ile birlikte huzur bulduklarını, herhangi bir karşılık beklemezsizin ancak aile arasında maddi ve manevi paylaşımlar yaşayabildiklerini ifade etmektedirler. Az sayıda yazarın ifade ettiği diğer tanımlar ise %4 oranı ile özlem, %2 oranı ile samimiyet ve %1 oranıyla yapı taşı kategorileridir. Buna göre yazarlar için aile, her şeye rağmen uzaktayken ya da kaybedildiğinde özlem duyulan insanlardan oluşan, bireyin içerisindeyken başka hiçbir yerde olmadığı gibi kendi olabileceği, kendi gibi davranabileceği, toplumun yapı taşı, temeli olan bir kavramdır.

Olumsuz yorumlar, daha çok özgürlüğe/bireyselliğe engel, kendi gibi yetiştirme, samimiyetsizlik, seçilemeyen olarak sıralamak mümkündür. %7 oranla yazarlar aile olgusunun bireyselliğe engel teşkil ettiğini ve maddi manevi kendini gerçekleştirmenin önündeki en büyük engel olduğunu belirtmişlerdir. Bireyin aldığı kararlara engel, hem ailenin kendi baskıcı tavrıyla hem de bireyde yarattıkları vicdani sorumluluk duygusuyla perçinlenmektedir. Bir başka ifade ile birey, kendisi için doğru olduğuna inandığı bir kararı verirken aile bireylerinin onayını alma mecburiyeti hissetmekte, onay vermediklerinde de vicdanen, kendini türlü fedakârlıklarla büyüten ailesine karşı, madden ve manen sorumlu hissetmektedir. Bir diğer olumsuz yorum %5 oranla kendi gibi yetiştirme olgusudur. Yazarlara göre aileler çocuklarını kendilerine benzer, kendileri gibi düşünen ve hareket eden bireyler olarak yetiştirme eğilimindedir. Aksi herhangi bir durum tepkiye, baskıya ve engellemelere yol açmaktadır. Samimiyetsizlik ise %5 oranıyla bir diğer olumsuz aile yorumudur. Burada yazarların kast ettikleri sevgi, saygı, paylaşım, güven, destek konularındaki samimiyetsizliktir. Aile bireylerinin birbirlerine karşı her zaman dürüst bir tavır takınmamaları, çıkar uğruna karşılıksız ve ikiyüzlü bir iletişim kurmaları bu yorumlarda eleştirilmektedir. Ailelerin, bireyin kendi seçimi olmaması da %2 oranı ile olumsuz yorumlar arasında yer almaktadır. Burada iyi ya da kötü bireyin kendi ailesini seçememesi, tercihi olmayan bir aile içerisinde büyümek zorunda olması vurgulanmaktadır. Aile ile ilgili yapılan yorumların içerik analizi kategorileri, yıllara göre dağılımları ve toplam yüzdeleri Tablo 1’de verilmektedir.

Genel olarak aile ile ilgili Ekşi Sözlük yorumlarında sevgi, güven, destek duygularının ön plana çıktığı görülmektedir. Burada bahsedilen duyguların tatminini herhangi bir karşılık verme mecburiyeti olmadan sadece aile bireyleri arasında olabileceği vurgulanmaktadır. Bunun aksine kendi gibi olmanın, bireysel kararlar almanın ve kendi karar ve hedefleri doğrultusunda yaşamının önündeki en önemli engel olarak da aile kavramı tanımlanmaktadır.

Akrabalık ile ilgili yorumlarda, yazarların %91 gibi büyük bir oranla akrabalığı olumsuz bir olgu olarak algıladıkları görülmektedir. Bu olumsuz yorumlardaki en yüksek yüzde, %26 ile dedikodu, rekabet, çekememe, kıskançlık kategorisine aittir. Yorumları bu kategoride değerlendirilen yazar için akraba demek, sürekli birleriyle, çoğu zaman yaşıt akrabalarla, karşılaştıran, dedikodu üreten, başarıları göz ardı eden, başarısızlıkları ise abartan bireyler anlamına gelmektedir. Yazarlara göre akrabaların bir diğer olumsuz özelliği (%21) her şeye karışmaları, müdahaleci, engelleyici ve baskıcı bir tavra sahip olmalarıdır. Vurgu daha çok fikirlerin, davranışların, seçimlerin söz hakkı ya da görevi olmasa da akrabalarca eleştirilmesi, kendileri gibi düşünmeleri ve hareket etmeleri yönünde baskılayıcı ve engelleyici davranışlarda bulunmalarınıdır.

Tablo 1. Ekşi sözlük yazarlarının aile kavramı üzerine yorumlarının içerik analizi sonuçları

Kategoriler	Yorum																
	Sayısı	%	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Koşulsuz karşılıksız sevgi	78	%24		1	1	2	5	1	2	3	7	4	3	12	18	7	12
Güven	55	%17					3	1	3	5	4	4	4	9	8	7	7
Destek	31	%9				2	3	1				1	1	4	6	6	4
Aidiyet	21	%6				1	1		3	1	2	1	3		3	2	4
Eğitim	20	%6		2			1	1	1	2			4	2	2	1	4
Huzur	19	%6		1			2			3	1			2		4	6
Paylaşım	18	%6					1				3	4	1	2	2	3	2
Özlem	14	%4													5	3	6
Samimiyet	8	%2								2			3	2	1		
Yapı taşı /temel	3	%1		1			1					1					
Dayanışma	2	%0,6								1			1				
Özgürlüğe /bireyselliğe engel	24	%7				1		1	2	1	1	3	3	2	7	1	2
Kendi gibi yetiştirme	18	%5							1			1	4	3	6	1	2
Samiyetsizlik	18	%5									2	2	1	3	6	3	1
Seçilemeyen	6	%2								1				1	3		1

Zorunluluk da bir diğer olumsuz kategoridir ve %21 oranında temsil edilmektedir. Akrabalık ilişkilerinin zorunluluk olarak algılandığı, saygı gösterilmesi gereken, bayramlarda ziyaret edilmesi gereken, aranması hal hatır sorulması gereken bireyler olarak değerlendirildiği görülmektedir. Yazarların %18'i akrabalığı gereksiz, olmasa da olur bir kurum olarak tanımlamıştır. %16'sı ise ailede olduğu gibi akrabaların da seçilemediğini vurgulamıştır. Yorumların %14'ünde akrabalık bir kan bağı/genetik bağ olarak tanımlanmıştır. Ve bunun dışında bir anlam ifade etmediği belirtilmiştir. Samimiyetsizlik, ikiyüzlülük kategorisi de %10 oranında temsil edilmektedir. Yazarlar, akrabalar arasındaki sevgi ve saygı gösterilerinin samimi ve içten gelen duygular olmadığını, göstermelik, ikiyüzlü ve samimiyetsiz davranıldığını ifade etmişlerdir. Sırasıyla %5, %4 ve %3 ve %2 oranlarıyla diğer kategorilere göre akrabalar mesafe koyulması gereken, genellikle sevilmeyen, iyi gün dostu ve çıkar ilişkilerinin hâkim olduğu bireyler olarak tanımlanmıştır. Yazarların akrabalık konusundaki yorumlarının içerik analizi kategorileri, yıllara göre yorum sayıları ve toplam yüzdeleri Tablo 2'de verilmektedir. Akrabalık konusunda olumlu ya da olumsuz olarak değerlendirilemeyecek yorumlara da rastlanmıştır. Bu yorumlar daha çok akrabalık olgusunun ve akrabalarla olan ilişkilerin “ne iyi ne kötü”, olacağı, “bazen dost, bazen düşman” olabileceği gibi genel geçer, değişken durumları ifade etmektedir. Bu nedenle bu yorumlar bu çalışma kapsamında herhangi bir kategori altında sınıflandırılmamıştır.

Tablo 2. Ekşi sözlük yazarlarının akrabalık kavramı üzerine yorumlarının içerik analizi sonuçları

Kategoriler	Yorum																
	Sayısı	%	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
Dedikodu, rekabet, kıskançlık	31	%26					1			1		7	8	9	5		
Eleştiren, karışan, baskıcı	26	%21			1				1	4	3	3	9	4	1		
Zorunluluk	25	%21	1	1	2			2	2			4	5	7	1		
Gereksiz /olmasa da olur	22	%18	1		1	1	1	1		1	2	2	4	5	3		
Seçilemeyen	20	%16,5	1	1				1	1			1	5	7	2	1	
Genetik/Kanbağı	17	%14	2	2		1		2			2	1	4	2	1		
Samimiyetsizlik, iki yüzlülük	12	%10								1	2	1	3	2	3		
Mesafe koymak şart	6	%5						1			1		2	2			
Sevilmeyen	5	%4						1				2	1		1		
İyi gün dostu	4	%3						1	1		1				1		
Çıkar ilişkisi	3	%2							1		1	1					
Sevgi	1	%0,8										1					
Anlayış, merhamet	1	%0,8												1			
Güven	1	%0,8									1						

3. Sonuç

Sosyal medya ve bu ağlarla sağlanan iletişim modeli artık hayatımızın bir parçasıdır. Bu nedenle, yaşantımıza kattığımız yeni her şeyde olduğu gibi olgulara, olaylara bakış açımızı değiştirmeye devam edecek aynı zamanda da süregelen değişimin en önemli yansıtıcısı olacaktır. Sosyal medya üzerinden yapılan paylaşımlar bir bakıma toplumun genel fikir ve görüşlerinin bir yansıması niteliği taşımaktadır. Değişimi gözlemek ve değişimin işleyiş biçimini, onu etkileyen faktörleri belirlemek insanı ve insana dair her olguyu anlamayı amaç edinen antropoloji bilimi için önemli bir süreçtir. Aile ve akrabalık kavramlarına yüklenen anlamlar da değişime açıktır. Toplumların yaşam ve geçim biçimindeki değişimden, farklı yaşama modellerini tanıma ve benimsemeye kadar pek çok etki bu değişime zemin hazırlayabilmektedir. Bu çalışma ile bir bakıma sosyal medya kullanıcılarının aile ve akrabalık kavramlarına yükledikleri anlamlardaki değişimin yönü ve eğilimi görülebilmektedir.

Aile ile ilgili yorumlarda zaman içerisinde giderek artan oranlarda sevgi, destek, paylaşım, aidiyet gibi kavramların öne çıktığı görülmektedir. Olumsuz yorumlardaki en önemli vurgu, bireyin kararlarına ve kendini gerçekleştirebilmesi önündeki engel durumudur. Ancak bu vurgunun olumlu vurgulara göre çok daha az yazar tarafından ifade edildiği görülmektedir. Değişen ekonomik şartlar ve yaşam biçimlerine, bunlardan çok daha önemlisi yalnızlığın, özgürlüğün, maneviden çok maddi değerlerin çeşitli iletişim araçları ile her fırsatta yüceltilmesine rağmen aile kavramının güncelliğini koruduğu görülmektedir. Yazarlar, aile bireylerinin kendilerine herhangi bir karşılık beklemeden sağladıkları sevgi, güven, destek, huzur ve yüksek paylaşım ortamından memnundur. Özellikle, kendi kararlarını vermeleri ve yanlışlık yapmaları durumunda aile bireylerince her koşulda kabul edileceklerini bilmenin özgüvenlerine olan etkisi hissedilmektedir. Bu anlamda aile kavramına yüklenen anlam açısından bir değişim gözlenmemektedir. Ancak, aileyi oluşturan bireylerin tanımlanmasında bir farklılık söz konusudur. Aile kurumu literatürde anne, baba ve çocuklardan oluşan bir yapı olarak tanımlanır. Ekşi Sözlük yazarları bu tanımın, aileyi oluşturan bireylerin duruma göre değişebileceğini ifade etmektedir. Artık aile, sadece anne ve çocuktan, sadece baba ve çocuktan ya da çocuksuz bir çiftten oluşabilmektedir.

Akrabalık kavramına yüklenen anlamlardaki değişim göz ardı edilemeyecek ölçüdedir. Akrabalık olgusuna bakış, ailenin aksine değişmektedir. Bu olguya yapılan olumsuz yorumların yoğunluğu ve yıllar içerisindeki artışı bunu gözler önüne sermektedir. Özellikle birinci derece olarak tanımlayabileceğimiz hala, dayı, amca, teyze gibi akrabalarla olan iletişimsizlik, samimiyetsizlik, dedikodu, rekabet, “olmasa da olur” yorumları, geniş aile kavramının önemini ve değerini yitirdiğini göstermektedir. Ebeveynlerin anne ve babaları dışında her akraba bu olumsuz yorumlara neden teşkil etmektedir. Tarımdan sanayi ve teknoloji çağına hızla geçmek durumunda kalan ülkemiz için geniş aile ve akrabalık olgusunun hem ekonomik anlamda hem de güç ve güven duygularını pekiştirmek anlamında eskisi kadar önemli görülmediği açıktır.

Sosyal medya paylaşımları üzerinden aile ve akrabalık olgularına bakışı değerlendiren bu çalışmada, çok sayıda veriye çok kısa bir sürede ulaşım açısından Ekşi Sözlük faydalı bir kaynak olmuştur. Ancak sitenin kullanım koşulları gereği yazarların hiçbir demografik verisine ulaşılamaması bu alandaki değerlendirmelerin eksikliğine neden olmuştur. Aile ve akrabalık konusundaki görüşlerin yaş, cinsiyet, eğitim durumu, meslek, gelir seviyesi gibi çeşitli değişkenlerle olan ilişkisinin belirlenememesi bu çalışmanın en önemli kısıtını oluşturmaktadır. Bu çalışma ile sosyal medya üzerinden kültürel değişim bağlamında daha pek çok araştırmanın yapılabileceği görülmüştür.

Yakut İpekođlu, H. (2015). An assessment on social media shares about family and kinship. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1 (1), 241-249.

Kaynakça

- Altheide, D. L. (1987). Ethnographic Content Analysis. *Qualitative Sociology*, 10 (1), 65-77.
- Aziz, A. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri ve Teknikler*. 5. Basım, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Cinmen, I. (2015). Ekşi Sözlükte Neler Oluyor? http://www.haberturk.com/_E.T: 16 Eylül 2015.
- Emiroğlu, K. ve Aydın, S. (2009). *Antropoloji Sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Haviland, W.A., Prins, H.E.L., Walrath, F., McBride, B. (2008). *Kültürel Antropoloji*. D. İnan ve E. Sarıoğlu (Çev.). I. Basım, İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Smith, H. W. (1975). *Strategies of Social Research: The Methodological Imagination*. Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersey.

Extended abstract in English

The family is described base of the society and building block. Therefore, function and place in communal living of family concept are important. The changes in the family are repercussion of social change and evolution. The kinship is an extensive social relationship system. The phenomenon of family and kinship has determined emotions of love, confidence, belonging to human, cultural behavior pattern, the place and status of the community. The children have trained about social rules and borders and learned the cultural value in family and kinship system. Every phenomenon about human is open to change. Environmental conditions in which people live, the pattern of life and livelihood, the relationships other cultures, migration, the changes of belief, language and religion have evolved and transformed the family and kinship. Today, because of the development of information technology, the speed of this changing has been increased. By means of ever increasing intercultural contact, the last 10 years, the distance between societies expects and individual wants life models have increased gradually. Today, people have desired different family and kinship system apart from expectation of community.

The social media is a place shared the opinion and information of various people. Ekşi Sözlük identified participant dictionary is a website in Turkey. Various people have shared their opinion and information about different topic and these people, namely Ekşi Sözlük author, have various demographic features such as age, gender, educational background and income level. Ekşi Sözlük was been established in 1999 and have 50 thousand author today. This web site is most visited 3th web site in Turkey and have been visited by 21 million people every month (Cinmen, 2015).

In this research, social media shares about the topic of family and kinship have evaluated with an anthropological perspective. Ekşi Sözlük has been taken a survey sample because this site has an extended using network and might reach wide population. In this research, author comment about family and kinship have analyzed and determined meaning to the concepts of family and kinship in our day.

Data collected method is content analysis in this research. Especially, ethnographic content analysis, which is preferred not only quantitative data, both also qualitative, verbal, explanandum and the main emphasis in author comment have used. It is evaluated 329 of 535 comment in family topics and 121 of 181 comments in kinship topic in Ekşi Sözlük. It is categorized these topics comments and determined frequency over the years. The data is categorized as positive or negative comment and then as attributed meaning on family and kinship.

The author comments on the topic of family are positive 75 per cent and negative 25 per cent. The positive categories occur complimentary love (24%), confidence (17%), support (9%), belonging (6%), education (6%), peace (6%) and sharing (6%). The family concept for author means a place which is beard emotions of complimentary love, confidence, support, belonging, sharing, peace and taken first education with regard to life. The negative comments arise from the excessive conservator attitude of parents in some cases. This situation causes to become very obstructer, oppressive family structure and pressure individualism and self-realization.

The comments on the topic about the kinship is highly different than the family one. As the positive comments are 9 per cent, the negative comments are 91 per cent on kinship. The prominent negative comments of authors are gossip, jealousy (26%) between kin, particularly same age group. The attitude of relatives such as interfering, overbearing, hamperer (21%) and are the second one. The authors have indicated that relationship with relatives are obligated (21%) and the

kinship notion are unnecessary (18%). It has been quite a little positive comment which are about love, compassion, trust between relatives.

At the present time, the family phenomenon has conserved function in the community. The contrary to what is believed, the family is still hearth and home. It's have still properties which protect any threat and unconditioned love despite everything on members. In terms of societal, the family concept hasn't changed as a function but contextual has changed. The past, the family comprised of mother, father and children. But nowadays people have believed that the family might happens only mother and children, only father and children or a couple without children.

On the contrary, in family, in attribute a meaning to the kinship concept is watched a change. Especially, the relationships with sister and brother of father and mother have been expressed as insincere, no communicable. The extended family concept has seemed to lose its significance. All relative apart from parents, siblings and father's and mother's parents have caused negative feelings on the author. It's not important the contribution the kinship concept as economic and political power to individuals and to modern day elementary families.